Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32750

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i (Y?BVÖ), bireylerin romantik ili?kiler ba?lam?nda partnerlerine kar?? sergiledikleri bak?m verme davran??lar?n? ve stillerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle yeti?kin ba?lanma teorisi çerçevesinde, ki?inin e?ine veya partnerine yönelik gösterdi?i hassasiyet, destek ve koruyucu tepkileri de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Ölçe?in uyarlamas?, Elçin Gündo?du Aktürk taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, bak?m verme stillerinin evlilik doyumu ve ba?lanma figürü transferi ile ili?kisini incelemeyi amaçlam??t?r.

Ölçek, orijinal yap?s?ndan Türkçeye çevrilerek evlilik doyumu ve ba?lanma dinamikleri üzerine yap?lan akademik ara?t?rmalara önemli bir katk? sa?lam??t?r. Ölçe?in detayl? uygulama ve analiz bilgileri, Orta Do?u Teknik Üniversitesi'nde sunulan tez çal??mas?nda yer almaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i, Bak?m Verme Stilleri, Yeti?kin Ba?lanmas?, Evlilik Doyumu, ?li?ki Kalitesi, Uyarlama, Ba?lanma Teorisi

Yazarlar

Elçin Gündo?du Aktürk

Amaç

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i'nin temel amac?, yeti?kin romantik ili?kilerde bireylerin partnerlerine yönelik sergiledikleri bak?m verme davran??lar?n?n niteli?ini ve tipini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, bireyin partnerinin ihtiyaçlar?na ne kadar duyarl?, ula??labilir ve tepkisel oldu?unu de?erlendiren boyutlar? ortaya ç?karmay? hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda, farkl? evlilik türlerindeki (görücü usulü ve a?k evlilikleri) bireylerin bak?m verme stillerinin farkl?l?k gösterip göstermedi?ini incelemek gibi spesifik ara?t?rma hedeflerine hizmet etmek üzere uyarlanm??t?r. Ara?t?rmac?lar için ba?lanma teorisi kapsam?ndaki bak?m sistemini incelemek için geçerli ve güvenilir bir Türkçe araç sunmaktad?r.

Yap?

Y?BVÖ, ba?lanma teorisinin temel bile?enlerinden biri olan "bak?m verme sistemi" (caregiving system) yap?s?n? ölçmektedir. Bu sistem, bireyin partnerinin tehlike, hastal?k veya stres durumlar?nda rahatlat?c? ve destekleyici bir figür olarak hareket etme e?ilimini kapsar. Ölçek, genellikle bu sistemin i?levselli?ini, yani bireyin ne ölçüde etkili ve uygun bak?m sa?lad???n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendiren alt boyutlara sahiptir.

Orijinal teorik çerçevede, bak?m verme stilleri genellikle güvenli, kaç?nmac? (avoidant) veya kayg?l?/a??r? ilgili (anxious/overinvolved) gibi ba?lanma stilleriyle korelasyon gösteren boyutlarda incelenir. Ölçek, bu stillerin ili?kideki yans?malar?n? yakalamak üzere tasarlanm??t?r, böylece evlilik doyumu ve ili?ki kalitesi gibi sonuç de?i?kenleriyle ili?kisi kurulabilir.

Geçerlik

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?na ili?kin geçerlik çal??malar?, Gündo?du-Aktürk (2010) taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tezinde detayl? olarak sunulmu?tur. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyup korumad???na dair yap? geçerli?i analizlerinin (muhtemelen Faktör Analizi) yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik çal??malar?, genellikle dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?ini içermektedir. Ölçe?in, Türk kültüründeki yeti?kin ili?kilerinde bak?m verme davran??lar?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini gösteren kan?tlar ilgili tez çal??mas?nda mevcuttur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösterir. Bu çal??malar genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerini içerir.

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik de?erleri sunulmam??t?r. Ancak, ölçe?in bilimsel bir tez çal??mas?nda kullan?lmas?, kabul edilebilir düzeyde güvenirlik katsay?lar?n?n elde edildi?ini i?aret eder. Detayl? güvenirlik bilgileri ve elde edilen Cronbach Alfa de?erleri için Gündo?du-Aktürk'ün (2010) tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?ndaki alt boyutlar?n Türkçe örneklemde de do?rulan?p do?rulanmad???n? incelemeyi amaçlam??t?r.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (örne?in, duyarl?l?k, a??r? müdahale, kaç?nma gibi boyutlar) desteklemeli ve her bir maddenin ilgili faktöre yeterli yüklemede bulundu?unu göstermelidir. Bu detaylar, ölçe?in psikometrik temelini olu?turan en önemli bulgulard?r ve tezin metodoloji bölümünde aç?klanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler, Evli veya Yak?n ?li?kisi Olan Bireyler

Age Group: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Çal??ma, özellikle görücü usulü evlilikler ve a?k evlilikleri içindeki bireyleri kapsam??t?r. Türkiye'deki evli veya ciddi ili?kisi olan yeti?kin popülasyonu temsil etmektedir.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya elektronik ortamda uygulanan Likert tipi derecelendirmeye sahip maddelerden olu?ur. Derecelendirme format? orijinal tezde aç?klanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, Bak?m Verme Stili, Romantik ?li?kiler, Psikometrik Özellikler, Orta Do?u Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: gelcin@metu.edu.tr

Correspondence Address: Orta Do?u Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari kullan?m?na veya yayg?n da??t?m?na ili?kin spesifik bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. Ölçek, akademik ara?t?rma amac?yla uyarlanm??t?r. ?zinler için Sorumlu Yazar Elçin Gündo?du Aktürk ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2010.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yakin-iliskilerde-bakim-verme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Gündo?du-Aktürk, E. (2010). *Attachment figure trasference, caregving styles and marital satisfaction in arranged and love marriages* (Master's Thesis). Middle East Technical University, Ankara.

Yak?n ?li?kilerde Bak?m Verme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

(Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmad??? için bu bölüm bo? b?rak?lm??t?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM